

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ประโยชน์ทางวิชาการ

ผลการวิจัยนี้จะเป็นองค์ความรู้ในเรื่องกระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาลาวและชาวกัมพูชาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ที่มีวัตถุประสงค์ด้านการเรียนรู้ทางวัฒนธรรม รวมถึงองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยในการปรับตัวทางวัฒนธรรมและแนวทางในการปรับตัวทางวัฒนธรรม

ประโยชน์ในการประยุกต์ใช้ทางวิชาชีพ

สำหรับนักศึกษา ชาวลาวและชาวกัมพูชาที่กำลังศึกษาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สามารถใช้เป็นความรู้เรื่องกระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรมและแนวทางในการปรับตัวในวัฒนธรรมใหม่ และสามารถใช้เป็นกรณีศึกษาสำหรับมหาวิทยาลัยอื่นๆ ในประเทศไทย

สำหรับอาจารย์ผู้สอน บุคลากรและผู้บริหารมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยสามารถแสดงให้เห็นองค์ประกอบที่มีส่วนช่วยในการปรับตัวทางวัฒนธรรม ซึ่งคณาจารย์ บุคลากร หน่วยงานวิเทศสัมพันธ์หรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี สามารถนำองค์ความรู้จากการวิจัยดังกล่าวไปจัดการปฐมนิเทศหรือฝึกอบรมทางด้านวัฒนธรรมเพื่อให้นักศึกษาลาวและกัมพูชาเข้าใจและปรับตัวในทิศทางที่ก้าวหน้าขึ้นเมื่อเข้าสู่วัฒนธรรมใหม่ นอกจากนี้ คณาจารย์จะมีความเข้าใจวัฒนธรรมและสามารถนำองค์ความรู้มาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนได้

สำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ได้แก่ หน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการพระราชทานความช่วยเหลือแก่ราชอาณาจักรกัมพูชาด้านการศึกษาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และสำนักงานความร่วมมือเพื่อการพัฒนาระหว่างประเทศ(สพร.) กระทรวงการต่างประเทศ สามารถใช้ผลการศึกษาในการคัดเลือกคุณสมบัติของผู้รับทุนการศึกษา โดยอาจจะมีการทดสอบความรู้และความเข้าใจทางด้านวัฒนธรรมสังคม และสภาพแวดล้อมของประเทศไทยก่อนสมัครหรือสัมภาษณ์เพื่อขอรับทุนการศึกษา

คำจำกัดความที่ใช้ในงานวิจัย

กระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรม หมายถึง กระบวนการปรับตัวของนักศึกษาชาวลาวและชาวกัมพูชา

ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ภายใต้บริบทของการศึกษาและการใช้ชีวิตประจำวันในสังคมวัฒนธรรมและสภาพแวดล้อมใหม่

นักศึกษาชาวลาวและชาวกัมพูชา หมายถึง นักศึกษาที่ถือกำเนิดและมีภูมิลำเนาอยู่ในประเทศลาวและประเทศกัมพูชาที่กำลังศึกษาอยู่ในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี

วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิต ความเชื่อ พฤติกรรม รวมถึงบุคลิกและอุปนิสัยต่างๆ ที่นักศึกษาชาวลาวและชาวกัมพูชาได้ผ่านการเรียนรู้จากกลุ่มสังคมของตน

แนวคิดและทฤษฎี

แนวคิดเกี่ยวกับกระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรม

(เมตตา วิวัฒนานุกูล, 2548) แก่นหลักของการปรับตัวทางวัฒนธรรม คือ การเปลี่ยนแปลงทั้งพฤติกรรมส่วนบุคคล และ พฤติกรรมทางสังคม ซึ่งการเปลี่ยนแปลงนี้อาจเป็นการปรับตัวเองให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมใหม่ หรือเปลี่ยนบางส่วนของสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมกับความต้องการของตนเอง คนส่วนมากจะเปรียบเทียบวัฒนธรรมของตัวเองกับวัฒนธรรมเจ้าบ้าน เพราะสังคมและวัฒนธรรมเจ้าบ้านนั้นมีอำนาจควบคุมหรือมีอิทธิพลอย่างมากต่อการดำรงชีวิตประจำวันและบทบาทหน้าที่ ซึ่งเป็นแรงกดดันให้ต้องปรับตัวให้เข้ากับระบบวัฒนธรรมในสังคมใหม่ และในกระบวนการเข้าสู่วัฒนธรรมใหม่ จึงมีความจำเป็นที่จะต้องเข้าสู่กระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรม (Intercultural Adaptation Process) อย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ซึ่งผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดและทฤษฎีต่างๆ เพื่อที่จะวิเคราะห์กระบวนการปรับตัวทางวัฒนธรรมของนักศึกษาชาวลาวและชาวกัมพูชาในมหาวิทยาลัยอุบลราชธานี ดังต่อไปนี้

1. แนวคิดเรื่องการปรับตัวโดยแบ่งตามทิศทางของอัตลักษณ์ (Identity) ของ Berry และคณะ (1987) กล่าวถึงลักษณะการปรับตัวสู่วัฒนธรรมใหม่ที่เรียกว่า “การรักษาอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมของกลุ่มชาติพันธุ์ (A Cultural-Ethnic Identity Typological Mode)” มี 4 ลักษณะ คือ

1.1 การยึดติดอยู่กับอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ตนเองสูง (Ethnic-Oriented Identity)

1.2 การรักษาอัตลักษณ์ชาติพันธุ์ตนเองและปรับรับวัฒนธรรมใหม่มาด้วย (Bicultural Identity)